

Sygn. akt IV CSK 256/13

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa R. [...] Spółki z o.o. w S.

przeciwko W. Spółce z o.o. w O.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 18 października 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 9 listopada 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od W. Spółki z o.o. w O. na rzecz R. [...] Spółki z o.o. w S. kwotę 3.600,- (trzy tysiące sześćset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Pozwana „W.” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 9 listopada 2012 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 29 września 2011 r., którym została uznana za bezskuteczną czynność prawna polegająca na wniesieniu przez A. W. bliżej określonej nieruchomości tytułem wkładu do „W.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. – w stosunku do wierzycielki „R. [...]” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S..

W odpowiedzi na skargę powódka wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy, oceniając na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną w aspekcie podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Sąd Najwyższy przyjmuje do rozpoznania skargę kasacyjną, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przesłanki powyższe wskazują, że przyjęcie skargi może nastąpić w zasadzie wówczas, gdy mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne polegające na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Jedyną odmienną przesłanką dotyczy zasadności skargi tak oczywistej, że wadliwe orzeczenie nie powinno się ostać w porządku prawnym. Wymagania przewidziane w art. 398⁴ § 2 k.p.c. obligują skarżącego do przytoczenia i samodzielnego uzasadnienia podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, co umożliwiać ma ocenę, czy spełnione są przesłanki realizujące wskazane cele. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej.

W wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana po pierwsze podniosła, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Jak zgodnie

wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego istotne zagadnienie prawne może odnosić się zarówno do prawa procesowego jak i materialnego, ale powinno dotyczyć problemu dotyczącego oznaczonego przepisu, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7–8). Zagadnienie takie w zasadzie powinno mieć cechę nowości, znaczącą wagę dla systemu prawnego, a jego rozstrzygnięcie prowadzić do postępu w rozwoju prawa. Z oczywistych względów należy zatem wykluczyć kwestię prawną, której wyjaśnienie nie miałoby żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. W orzecznictwie przyjmuje się, że okolicznościami uzasadniającymi rozpoznanie skargi kasacyjnej mogą być tylko takie, które Sąd Najwyższy mógłby następnie uwzględnić przy jej rozpatrywaniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 sierpnia 2003 r., III CK 120/03, niepubl., z dnia 29 czerwca 2001 r., I PKN 33/01, OSNP 2003, nr 9, poz. 228). Zdaniem skarżącej rozstrzygnięcie problemu sprowadza się do odpowiedzi na pytanie, czy w powództwie wytoczonym na podstawie art. 531 § 2 k.c. znajdują zastosowanie domniemania prawne przewidziane w art. 527 § 3 k.c., ponadto istnieje potrzeba dokonania wykładni art. 531 § 2 k.c. w zakresie rozstrzygnięcia, czy przepis ten stanowi samodzielną podstawę do zaskarżania przez wierzyciela czynności rozporządzających osoby trzeciej, dokonanych z jej następcą prawnym, czy jedynie umożliwia wystąpienie bezpośrednio przeciwko kontrahentowi dłużnika z roszczeniem o uznanie czynności dłużnika i osoby trzeciej za bezskuteczną w stosunku do wierzyciela.

W ocenie Sądu Najwyższego powyższe przyczyny nie usprawiedliwiają przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania. Przedstawione przez skarżącego zagadnienie, dotyczące stosowania art. 527 § 3 k.c. w zw. z art. 531 § 2 k.c., nie jest istotne z punktu widzenia rozpoznania skargi kasacyjnej. Wiedza podmiotu, na rzecz którego osoba trzecia rozporządziła uzyskaną korzyścią, będąca elementem hipotezy art. 531 § 2 k.c., jest kwestią faktu. Ustalenia przyjęte za podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku są dla Sądu Najwyższego wiążące (art. 398¹³ § 2 k.c.). Uzasadnienie zaskarżonego wyroku

przyczyna okoliczności, które zdaniem Sądu Apelacyjnego usprawiedliwiały przyjęcie, że członkowie zarządu pozwanej spółki wiedzieli o tym, że A. W. przy wnoszeniu wkładu działał ze świadomością pokrzywdzenia powódki. Żadna część wyводу Sądu odwoławczego nie zawiera odwołania do art. 527 § 3 k.c., ani nie odnosi się do podstawy domniemania prawnego zawartego w tym przepisie. Brak więc podstaw do przyjęcia, że Sąd Apelacyjny stosował art. 527 § 3 k.c. w zw. z art. 531 § 2 k.c., zatem nawet gdyby zagadnienie to kwalifikowało się jako istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to nie miałoby znaczenia dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej.

Z kolei odrębność powództwa kierowanego przeciwko podmiotowi, na rzecz którego osoba trzecia rozporządziła korzyścią uzyskaną w wyniku czynności dłużnika z pokrzywdzeniem wierzyciela od powództwa przeciwko osobie trzeciej w judykaturze Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2011 r., III CZP 132/10, OSNC 2011, nr 10, poz.112; uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2002 r., V CKN 1446/00, z dnia 27 stycznia 2006 r., III CSK 120/05, niepubl., z dnia 19 grudnia 2006 r., V CSK 330/06, niepubl.; z dnia 14 maja 2010 r., II CSK 545/09, niepubl.; z dnia 25 października 2012 r., I CSK 139/12, niepubl.; z dnia 18 kwietnia 2013 r., II CSK 413/12, niepubl.).

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając zgodnie z art. 98 § 3 w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie ... (jedn. tekst Dz. U. 2013 r., poz. 461).